

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

- Att kanalisera engagemang

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Hur mycket föreningsmänniskor är ni?

- Hur länge har ni varit aktiva inom föreningsvärlden?
- Är ni aktiva i andra föreningar?
- Hur mycket tid lägger ni ner i veckan på ideellt engagemang?
- Hade ni varit aktiva i andra föreningar när ni började i er nuvarande?
- Har ni läst er organisations stadgar? (Har ni skrivit dem?)
- Hur många årsmöten har ni varit på?
- Har ni betalat medlemsavgiften?
- Hur många organisationer är ni medlemmar i?

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Folkrörelse:

NE:se: "Sedan sekelskiftet vanlig benämning på massorganisationer"

Organisationsform:

Medlemskap – lokalförening – distrikt – förbund/central nivå.

Lästips: Johan Hvenmark (2008) *Reconsidering Membership*.

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Föreningsmänniska:

Ett skämtsamt begrepp för eldsjälar.

Den genomsnittliga föreningsaktiva (ca 45 – 50% av Sveriges befolkning) lägger ner 12 timmar i månaden på föreningsarbete.

30% av den svenska befolkningen lägger ner 17 timmar eller mer i månaden på föreningsarbete

Lästips: Svenskarnas engagemang är större än någonsin. Ersta Sköndals Högskola

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Engagemang:

NE: en (stark och osjälvisk) inriktning av krafter och intresse; inriktning av resurser; (tillfällig) anställning

Erik Amnå: ”En orientering, en attityd, en känsla eller en intellektuell hållning som riktas mot förhållanden av betydelse för medborgare utanför den närmaste familje- och vänskapskretsen”

Lästips: Erik Amnå (2008) *Jourhavande medborgare*.

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Medlemskap:

Ett aktivt ställningstagande för organisationen

Vanligt: Att ha betalt medlemsavgiften

Att dela organisationens värderingar

Riksdagspartierna: Att inte vara medlem i något annat parti

Grunden för engagemang i organisationer

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Vinster med folkrörelser och traditionellt engagemang:

Demokratiskola

Stärkta sociala band mellan medmänniskor

Utför konkreta tjänster

Kanaler för påverkan av samhället utanför staten

Lästips:

Vogel, Amnå, Munch (2003). Föreningslivet i Sverige. Välfärd, socialt kapital, demokratiskola

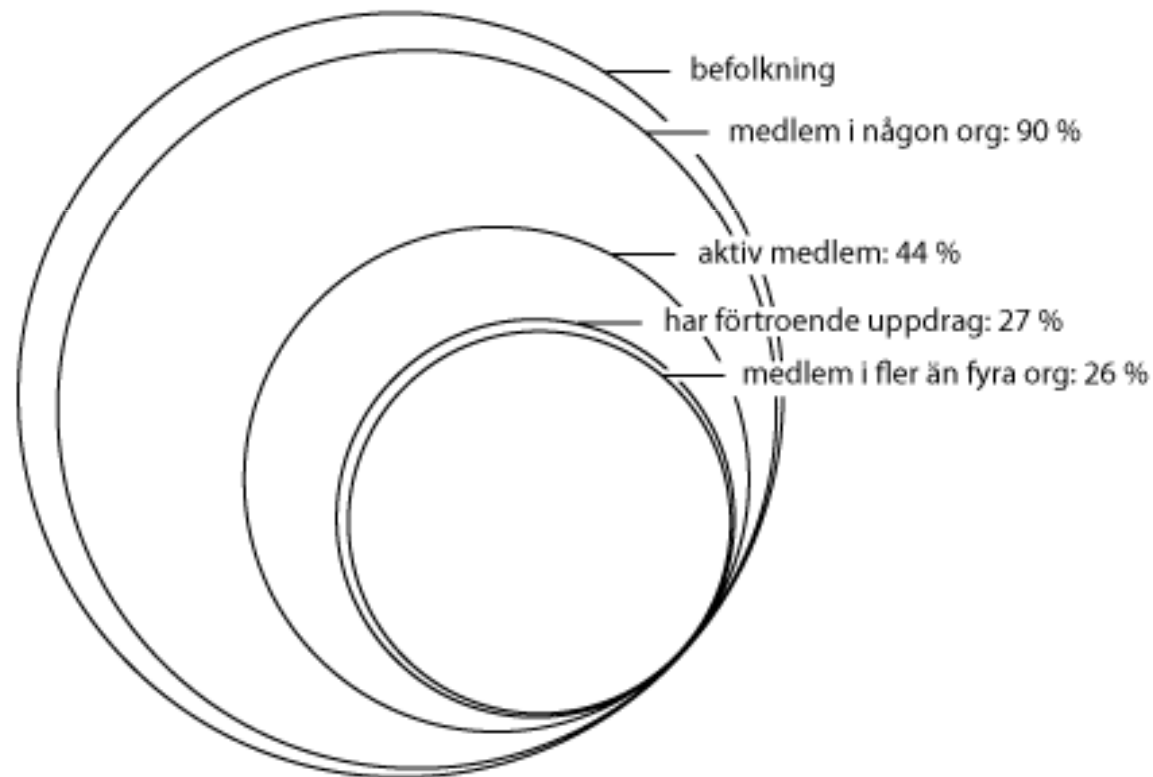
Robert Putnam (1996). Den fungerande demokratin, och Putnam (2000). Bowling Alone

Filip Wijkström (2000). Grilla ensam

Doing good?
www.katarinabivald.se

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Engagemanget i befolkningen:

Källa: Föreningslivet i Sverige (2003).
Försiktiga siffror.

Doing good?
www.katarinabivald.se

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Föreningsengagemang i befolkningen:

”Enastående stabilt” och ”anmärkningsvärt stort”

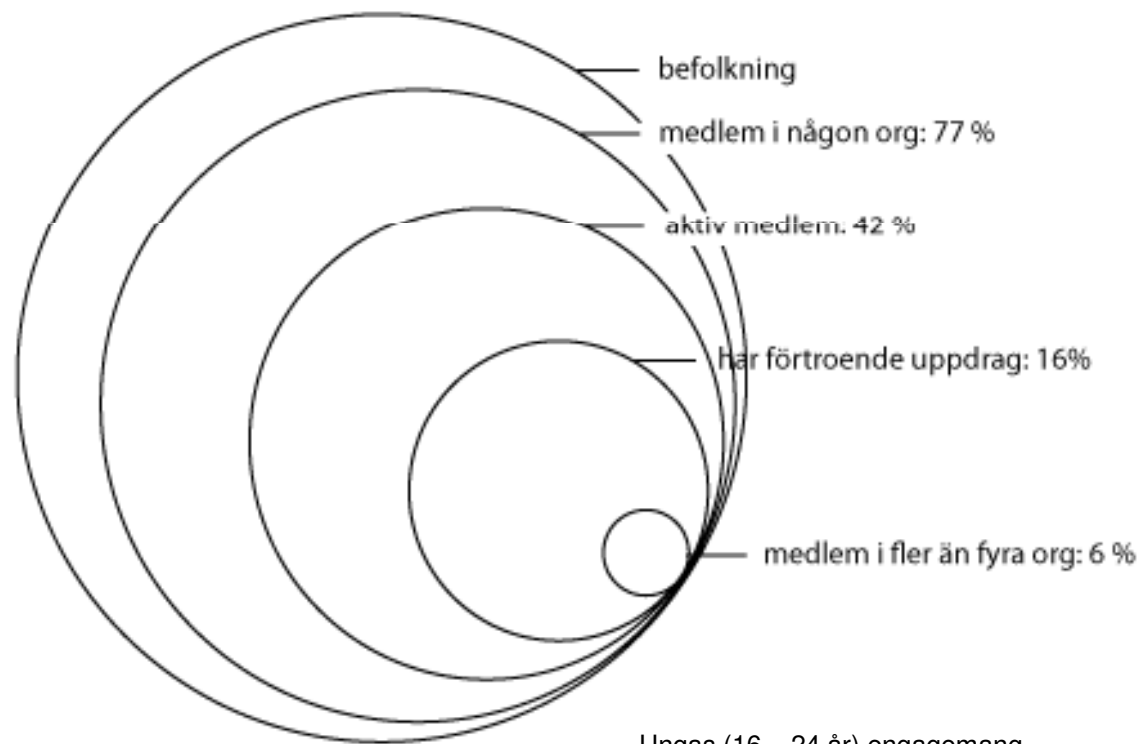
Tillfälliga och andra insatser ökar något,

Men ersäter på intet sätt traditionella insatser

Fortfarande dominerar styrelseuppdrag som vanligaste insats.

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Ungas engagemang (en parentes)

Ungas (16 – 24 år) engagemang

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Och ändå... En vanlig problembild:

Sjunkande medlemsutveckling

Färre personer som gör allt mer arbete

Specifikt alltmer styrelsearbete

Åldrande medlemskår

Svårigheter att nå unga

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

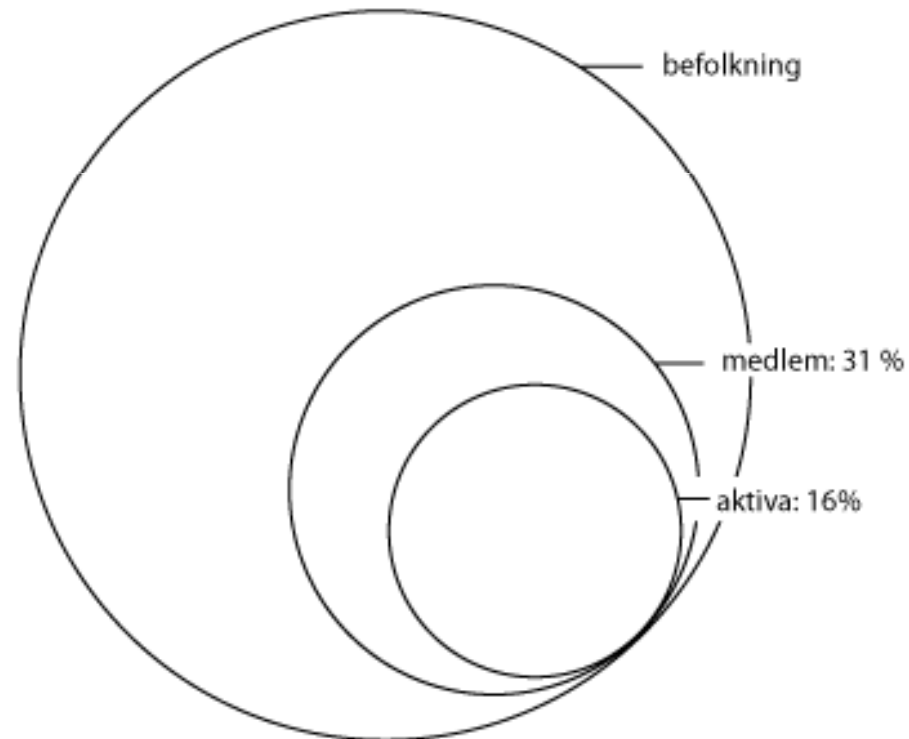
Två motstridiga sanningar

1, Engagemanget minskar inte

2, Många organisationer brottas med sjunkande medlemsutveckling.

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

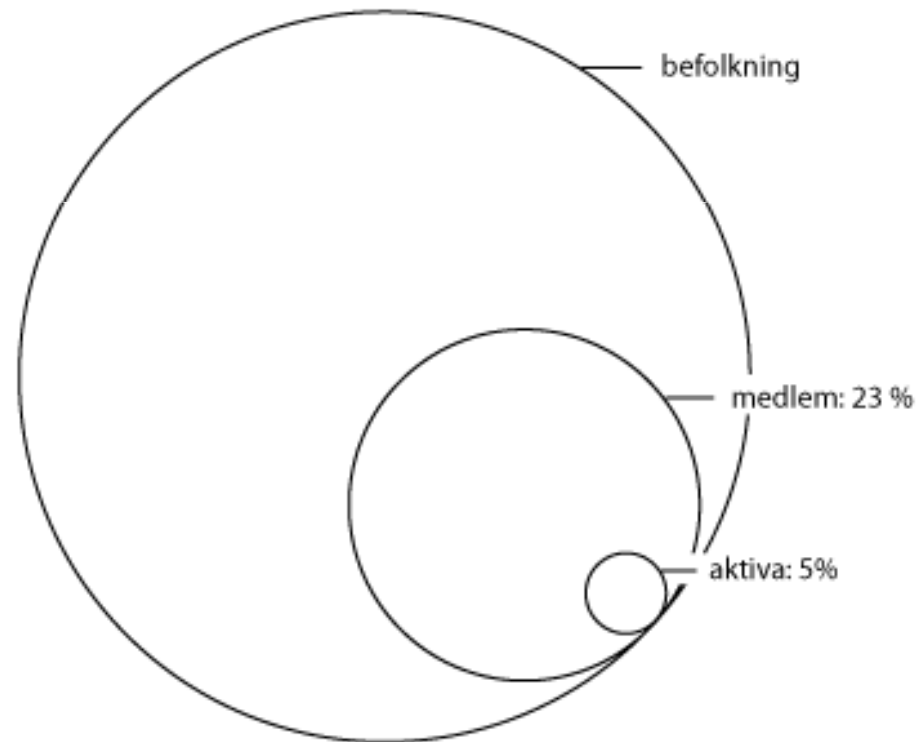
Engagemang ur organisationsperspektiv

Cirkel 1: Idrottsrörelse

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

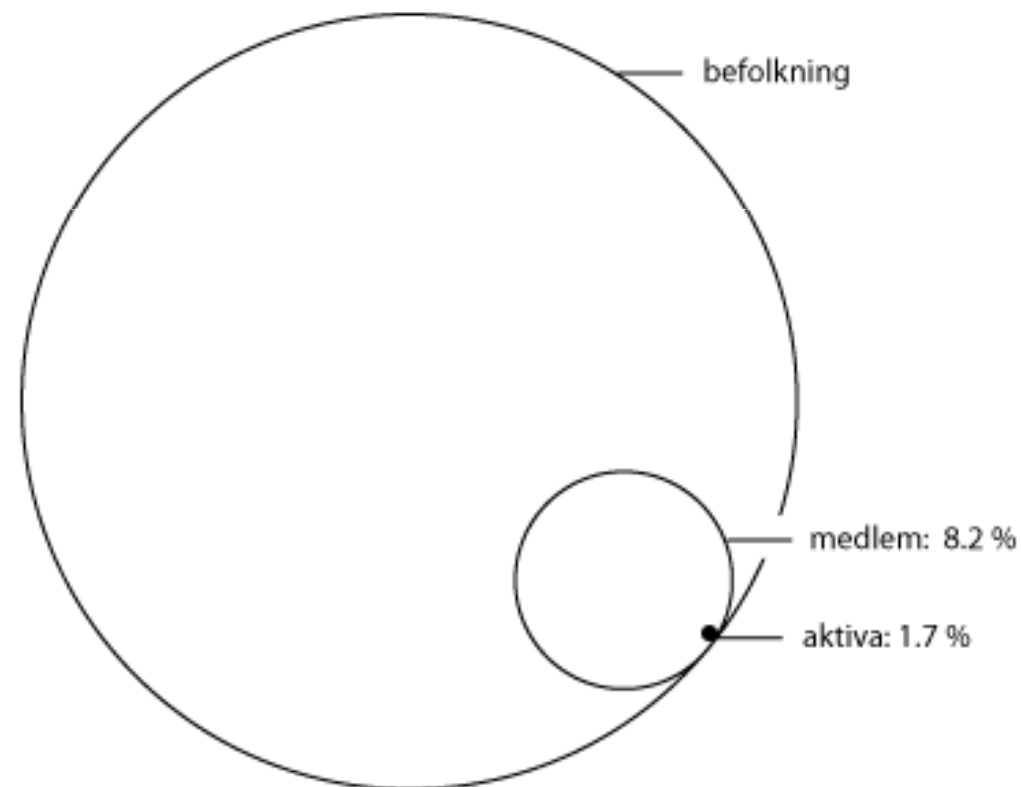
Engagemang ur organisationsperspektiv

Cirkel 2: Boendeförening

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Engagemang ur organisationsperspektiv

Cirkel 3: Hjälporganisation

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Hur bli fler, eller göra mer verksamhet?

- 1, Få de som redan är aktiva att göra mer
- 2, Involvera fler

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Den ideala föreningsmänniskan (eller medlemmen):

Har betalat medlemsavgiften

Lägger ner minst 14 timmar i månaden

Går på årsmöten (lokala och centrala)

Har styrelseuppdrag

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Några värderingsövningar

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Hinder för engagemang:

Medlemsavgift

Avsaknad av information

Kontroll av verksamheten, snarare än stöd till verksamheten

En alltför defensiv demokrati

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Föreningslivets utkanter

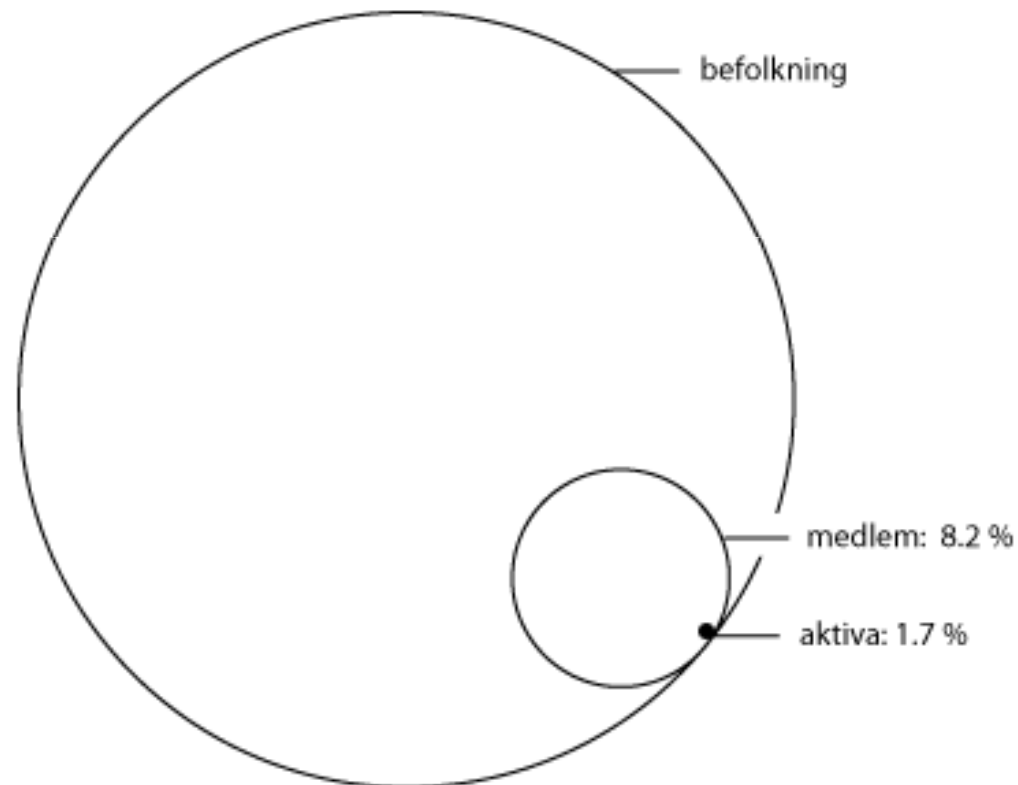
”Allt fler gör insatser i ’det formaliserade föreningslivets utkanter’.” Ex: Skjutsning av barnm tvätta ishockeylags kläder, anordna underhållning.

Er förenings utkanter

Föreningslivet i Sveriges utkanter

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Varför utkanterna – för att de flesta människor finns där

Cirkel 3: Hjälporganisation

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

De "passiva":

- Om det är viktigt och akut nog
- Om min insats specifikt behövs
- Om jag specifikt kan tillföra något
- Om jag tillfrågas
- (-Om jag inte har något val)

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Engagemang:

En (stark och osjälvisk) inriktning av krafter och intresse; inriktning av resurser;

En orientering, en attityd, en känsla eller en intellektuell hållning som riktas mot förhållanden av betydelse för medborgare utanför den närmaste familje- och vänskapskretsen

Bland folkrörelser och föreningsmänniskor

Att kanalisera engagemang:

Snabbt medlemskap

Snabb information

Snabb verksamhet

Snabba föreningar

Korttidsuppdrag

Delegera administration uppåt

Delegera makt nedåt

Fler sätt att påverka organisationen

Alla ska med.

**”A cartoon theology: We are able to walk on air,
but only as long as our illusions support us”**

Katarina Bivald | katarina@katarinabivald.se | katarina@katarinabivald.se

Doing good?
www.katarinabivald.se